

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Pater peccavi in cœlum & coràm te, jam non sum dignus vocari filius tuus.
Luc. 15 v. 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

Mea quidem indignitas
Non meretur,
Sed Patris fors severitas
Mollietur,
Et in me flectetur,

10.

Et grandis noxa, fateor,
Quam admisi,
Peccati forde moveor
Tam invisi,
Cum scortis patrimonium
Degulavi:
Dicens, fert testimonium
Mens, peccavi,
Turpiter erravi.

11.

Me vile mendicabulum
Luxus fecit,

Lupanar & prostibulum
Huc projecit,
Pro aula, patet stabulum
Hara brevis,
Cum suis par pabulum
Esca levis,
Meis par merx navis,

12.

Ergo valete illices
Tot malorum,
Nequam meorum complices
Scandalorum,
Satis indultum Thaidis
Est amori,
Satis famoso Laidis
Est color,
Nunc plangam Doleri,

Pater peccavi in caelum & coram te,
jam non sum dignus vocari filius tuus.

Luc. 15. v. 19.

Homo quidam habuit duos filios. (a) Quis hic ho-
mo est? Pater misericordiarum, & Deus totius
consolationis. Quosnam porro habuit duos filios?
Iustos scilicet & peccatores, eos, inquit, qui divina
mandata servant, & qui dominica transgrediun-
tur praecepta. Et dixit adolescentior ex illis, Patri;
Quis est hic adolescentior filius? Qui mente fuit insta-
bili

(a) S. Joan: Chrysostomus orat: 4. in Parab: de fil: Prod: Luc: 15. mihi fol. 1283. Tom. 5.

bili præditus . & juventutis turbinibus agitatus .
 trem agnovit natura eum , qui se condiderat , licet bo-
 nore non prosequuta sit voluntas libera Creatorem suum .
Pater da mihi portionem substantiæ , quæ me contingit .
 Rectè petiit à Deo , quæ Dei sunt , sed malè , quæ
 petiit , perdidit . *Et divisit illis substantiam Pater .* De-
 dit illis , ut domum propriam Mundum universum ; do-
 dit ipsis , ut Creator , creaturam omnem , ipsis corpora
 & animas ratione præditas largitus est , ut ratione , qua-
 si manu ducti nihil agerent contra rationem . Propo-
 suit ipsis legem suam ; & naturalem & scriptam , quasi
 divinum pædagogum , ut ab ea instituti legislatoris vo-
 luntatem adimplerent . *Et non post multos dies , con-*
gregatus omnibus adolescentior filius , ut adolescentiorum
 decebat , fecit , profectus est peregrè in regionem lon-
 ginquam , discessit à Deo , & discessit ab eo Deus . Non
 enim vim facit illi , qui nolit ipsi servire . Sunt enim
 arbitrii , non necessitatis , virtutes omnes . *Ibi dissipavit*
substantiam suam , vivendo luxuriosè . Ibi animæ
 divitias omnes perdidit ; ibi delectans , & delitiis perfru-
 ens naufragium fecit : ibi ludens & delusus pauper est
 factus ; ibi corruptrices animæ voluptates mercatus &
 risum emens , extrema lacrimarum accepit : ac virtutes
 quidem quas habuit , abjecit , scelera autem , quæ
 non habuit , assumpsit . Cùm verò omnia consumpsisset
 gratiæ , facta est fames valida in regione illa ; ubi enim
 temperantiæ fruges non excoluntur , ibi fames valida :
 ubi virginittatis racemus in torculari non premitur , ibi
 fames valida : ubi fertilitas malorum , ibi omnino the-
 ritas

ilitas bonorum : ubi abundantia malarum actionum,
 ubi omnino raritas virtutum : nam ubi humanitatis oleum
 non scaturit, ibi fames valida. *Tunc ergo & ipse cepit*
 egere. Nihil enim ei reliquum fuerat, nisi ea, quæ in-
 temperantiæ propria sunt, postquam omnia turpitudi-
 nis acinora commiserat. *Et profectus adhaesit uni ci-
 vium regionis illius.* Cives autem regionis illius sunt
 dæmones, in qua profugus degebat. *Et misit eum in
 villam suam civis ille, ut pasceret porcos.* Sic enim
 honore afficiunt dæmones eos, qui se honore profe-
 rentur : sic amant eos, à quibus amantur : talia
 largiuntur illis, qui sibi obediunt. Et cupiebat
 implere ventrem suum de siliquis, quas porci man-
 ducabant. Quid autem hoc est de siliquis? Nam si-
 licum gustus dulcis est, sed tamen & asper simul, &
 acerbis. Ejusmodi est & peccati natura, paululum
 eadem exhilarat, sed punit plurimum. Delectat ad
 tempus, & æternum castigat. In se autem reversus,
 apud se priorem felicitatem cogitans, ad postero-
 ram hanc miseriam, sibi que in memoriam revocans, qua-
 si esset, cum versaretur cum Deo & Patre, qualis au-
 tem nunc sit, dum dæmonibus subjectus est, in se ergo
 reversus dixit : *Quanti mercenarii in domo Patris mei
 mandant panibus, ego autem hic fame pereco : quàm
 magis nunc catechumeni sacris literis perfruuntur, Ego
 in fame divinorum oraculorum teneor? O quan-
 tum me ipsum bonis privavi! O quantis me ipsum malis
 subiici! Cur enim à beato illo convictu secessi? Cur
 in hanc mortiferam vitam ingressi? Didici ex iis, quæ
 dicitur, Deum non derelinquere, didici eum sem-
 per*

per tenere, qui se retinentes semper conservat : dicitur
 impuris dæmonibus non credere, qui omnem impu-
 ritatem, & depravationem docent. Quid ergo ait? *Sur-
 gam, & ibo ad patrem meum.* Revertar benè, unde dicitur
 malè. Redibo ad Patrem meum Conditorem, Dominum
 & Creatorem, & Providorem, & comprehendam eum,
 qui solet expectare, & secum assumpsit eos, qui ad
 eum se converterant. *Surgam, & ibo ad Patrem meum,
 & dicam illi: Pater peccavi in cælum, & coram te
 Fam non sum dignus vocari filius tuus, fac me sicut
 unum de mercenariis tuis,* sufficiunt mihi ad salutem hæc
 verba. Sufficit mihi ad obsecrationem Patris mei
 mèn: etenim facere non potest Pater meus à me appe-
 latus, quin se patrem operibus prædat: non potest
 commovere viscera sua, qui misericors est: non potest
 cum audierit, PECCAVI, non veniam dare delictis
 meis: non potest, cum vocem meam exaudierit, iustitiam
 iræ suæ non oblivisci. Scio quantum apud eum valeat
 pœnitentia: scio quantum possint apud eum lacrimæ,
 scio quo pacto quisque peccator ad ipsum converteret
 flens amarè peccatorum obtineat remissionem, Novum
 Dei mei bonitatem: novi Patris mei benignitatem. Me-
 ferebitur mei pœnitentis, quem non punivit peccato-
 rem, &c.

Vides quòd divinum patrimonium petentibus de-
 tur. (b) Nec putes culpam patris, quòd adolescenti
 dedit. Nulla Dei regno infirma ætas, nec fides gravatur
 tur annis. Iple certè se iudicavit idoneum, qui populum
 Atque utinam non recessisset à Patre, impedimentum

(68. Ambrosius lib. 7. comment: in cap. 15. Luc. post initium)

elisset ætatis. Sed posteaquam domum patriam de-
 linquens, peregrè profectus est, cœpit egere. Meri-
 to ergo prodegit patrimonium, qui recessit ab Ecclesia.
 peregrè profectus est in regionem longinquam. Quid
 longinquius, quàm à se recedere; nec regionibus, sed
 moribus separari; Studiis discretum esse, non terris; &
 quàm interfuso luxuriæ sæcularis æstu, divortia habere
 sanctorum? Etenim qui se à Christo separat, exul est
 terre, civis est mundi. Sed nos non sumus adven-
 tice peregrini, sed cives sumus sanctorum, & dome-
 sti Dei. Qui enim eramus longè, facti sumus propè
 sanguine Christi. Non invidemus de longinqua re-
 gione remeantibus; quia & nos fuimus in regione
 longinqua, sicut Isaias docet. Sic enim habes. Qui
 habitant in regione umbræ mortis, lux orta est illis.
 Regio ergo longinqua, umbra est mortis. Nos autem,
 quibus spiritus ante faciem Christus est Dominus, in
 umbra vivimus Christi. Et ideò dicit Ecclesia: in um-
 bra ejus concupivi & sedi. Ille igitur vivendo luxu-
 riosè, consumpsit omnia ornamenta naturæ. Unde
 dicitur, qui accepisti imaginem Dei, qui habes similitudi-
 nem ejus, noli eam irrationabili sceditate consumere.
 Quis Dei es; noli ligno dicere Pater meus es; nè ac-
 cipias similitudinem ligni, quia scriptum est: similes
 fiant, qui faciunt ea.

Flagellat Deus omnem filium, quem recipit. (c
 disciplinam ejus sustinere; sicut filios, ita & vos ag-
 gatur Deus. Quod probat ille filius Junior, in Evan-
 gelio

N

(c S. Augustinus tomo 9. Tract. 5. de tempore Barbarico. mihi fol.

gelio positus, qui disciplinam paternam contempnit, am co
 substantiam suam in meretricibus erogavit, porcos panis malis
 fame contritus est, filiquis porcorum ventrem suum, q
 implere non potuit, tandem aliquando reversus est ad regionis
 se, & invenit se, qui perdidit se, & in mentem dicitur cupie
 venit, quòd multi mercenarii patris sui abundanter manuca
 panibus, ipse verò fame periret. Statim surrexit, atq; dicit
 patrem recurrit, non se filium, sed tanquam unum de sec
 ex servis computari rogavit. Inclinator rogari humiliter debet
 tas, excitatur misericordia: voces filii pœnitentis commovere p
 cutiunt paterna viscera. Dicit se filius indignum, & pater
 ille eum judicet dignum. Rogat ut in numero servorum sibi
 rum jubeatur suscipi; & pater ei illam primam stobam on
 jubet afferri; mactat vitulum saginatum, choronate dele
 congregat, advocat amicos, facit epulum magnum; quòd ebr
 re? Quia hic filius meus, inquit, mortuus fuerat, & quòd
 revixit; perierat, & inventus est. Hanc similitudinem ad sus
 nem Dominus in Evangelio proposuit, quam ipse semper d
 posuit: Dicens: tale gaudium fieri in cælo super peccatore
 tore pœnitentiam agente.

Nam sicut filius ille, (d) qui peregrè profectus, dol
 est in regionem longinquam, ubi dissipavit substantiam suam
 tiam suam luxuriosè vivendo, sic & quicumque peccator, qui
 tor, dum carnales voluptates diligit, à Domino peccatorum n
 grinatur; & quantò peccando fit dissimilior, tantò magis manita
 à Deo elongatur; substantia enim hominis est omnia, quæ
 quod vivit, cogitat, sapit, & loquitur, quæ Deus est in Deu
 què dividit. Quam substantiam peccator consumit, & sp
 dem. Sed
 dicem

(d) Idem serm: 28, ad fratres in Eremo de filio prodigo.

ntemplam conscientiam, & vitam, & cogitationes, & verba
 rcos parum malis actionibus impendit. De filio etiam isto dici-
 rem, quod cepit egere: & ideo adhaesit uni civium
 r fus eius regionis, & misit eum in villam, ut pasceret porcos,
 mentem illi cupiebat implere ventrem de siliquis, quas porci
 undarent manducabant, & nemo illi dabat. Eget enim pecca-
 rrexit, dum cupit implere ventrem, non pane vitae aeter-
 nam unquam, sed glandibus, qui porcorum cibus est. Ideo
 ri hunc fecit uni de principibus mundi, sub cuius favore
 entis comedere porcos, id est, daemones valeat. Porcus enim
 rum, immundum animal est, & de sordibus saturatur, & de-
 ero servatur. Siliquæ enim sunt non solum glandes, sed
 am sordidam omne turpe & immundum, quod porcus come-
 chorum delectatur. Istæ denique siliquæ sunt fornicatio-
 um; ebrietas, & gulositas. Isti enim sunt daemorum
 fuerunt, quibus peccator repleri desiderat, sed nemo dat
 similitudinem ad sufficientiam. Peccator enim semper famescit,
 m ipse semper devorare quærit, nunc luxuriando, nunc alia
 per peccando semper delectari desiderat. Sed visitante Do-
 mo patre per gratiam passionis suæ poenitet miser pec-
 professus, dolet jam pascere porcos, cogitat, & cogitando sur-
 r subterfugens ad patrem, & dicens: Pater, peccavi in cælum,
 que peccavi in assumpsi frequenter nomen tuum, & sanctorum
 nino peccavi in vanum. Peccavi etiam coram te, quia in tua
 anto magis manserunt peccavi, quia non cognovi opere tuam infir-
 est in te, quam pro me passus es. Peccavi coram te,
 a Deus & homo es. Peccavi in cælum, quia in Pa-
 confirmasti, & spiritum S. Non igitur sum dignus vocari filius
 damus. Sed quid fecerit pius pater, audiamus, legamus,
 dicemus, non sileamus. Nam misericordiâ motus,
 N 2 videns

videns illum venientem , occurrit : videns lacrimantem , d
 tem , lacrimatur : videns eum nudatum , stolam jubentem ft
 parari : videns eum discalceatum , calceatur : credenti in
 eum debilem & famelicum , occidi jubet vitulum fage mortali
 tum. O quam grandis misericordia tanti patris , O quam
 quam infinita ejus pietas ! O quam dulcis ! O quam
 miseratio ! Ecce enim filius peregrè fugit , & tam
 patienter expectat : Omnia bona destruxit , & tamen
 se revocare festinat. Porcos pascit , & ei jam vultu
 lum parat. Fame jam ferè emoritur , & epulari
 clamat. Nudus apparet , bonis operibus privatus .
 ecce stolâ pristinâ gratiæ Salvatoris , quam in baptis
 recepit , induitur , & annulus fidei desponsationis
 ne amplius valeat pascere porcos , qui ad domum
 fugit : sed tanquam civis sanctorum , & domesticus
 fundetur in domo divinæ majestatis in æternum .
 Quòd benè ostendit ille misericordiæ pater , qui
 dens illum , misericordiâ motus est , & occurrit
 brachia extendens super collum ejus , osculatus est
 dicens servis suis : adducite vitulum , & manducemus
 filius meus mortuus erat , & revixit : perierat , & inven
 est. Similiter hoc idem Salvator Petro , quando
 gavit , quando illum respexit , quando respexit
 tem ejus , tunc flevit amarè. Occurrit peccatori
 vator : quia per se non potest ad Deum accedere ,
 subveniat , nisi mentem ejus respiciat. Sed postquam
 respexerit , flectitur super collum ejus , quia
 leve ponit super collum ejus , dicens : Discite a me
 quia mitis sum , & humilis corde. Tunc stolâ induitur

s lacrimatur, dum anima indumento virtutum vestitur. Duæ
 stolam peccatorum stolæ sunt : Una videlicet, quando anima in præ-
 : credenti indumento virtutum vestitur. Altera verò im-
 tum signum mortalitatis est, quando corpus in fine sæculi etiam re-
 patris, reformabitur. Et ideò, Fratres mei, licet in eremo si-
 quàm pater, scire tamen debetis, quòd duæ stolæ sunt, duæ
 & tamen resurrectiones : quarum una est animæ, quando resu-
 & tamen reparatur à virginitate, in quibus mortua jacebat : altera cor-
 jam vestiens, quando corpus configuratum erit corpori cla-
 pulari gloriosius Christi, quando in die judicii reformabitur.
 ivatus. Ergo Fratres mei, & Corona matris meæ, scitote,
 in baptismo quod porcos jam pavimus, cum multo tempore dæmo-
 nis delectati peccando placuimus. Jam frequenter eorum si-
 num pariter desideravimus, quando mundo placere voluimus,
 effectus. Quando in eo florere concupivimus, quando delecta-
 m, & cum hominibus suis toto affectu adhæsimus. Sed nunc Dei
 , quia servi Christi sumus, clamare non cessemus :
 occurrit. *Domine, jam non sum dignus vocari filius tuus,*
 us est. Quorum clamorem audiens occurrit nobis osculando,
 cemus. Pacem donando. Stolam donavit, quando a-
 & in vestimenta vitiiis spoliavit. Annulum donavit, quando in
 doctorem nos roboravit. Calceamenta donavit, quando me-
 pexit. Memoriam mortis nobis impressit. Vitulum occidit,
 ceat. Quando in sacramento altaris memoriam passionis ejus
 ere, nobis mente renovavit. Tunc nobiscum pater manducat
 quam copulatur, quando in operibus suis perseverando de-
 a onus. Tunc sic nobis ornatis præcipit angelis Deus,
 cite à me convivium præparent, quia mortui eramus, & sur-
 stolam induimus : perieramus & inventi sumus. &c.